

Riktig legemiddelbruk hos personer med utviklingshemming - det gjelder livet

Ett innovasjonsprosjekt i offentlig sektor finansiert av NFR. Varighet: august 2023 – juni 2027

Solrun G. Holm, Guro Forsdahl, Beate Hennie Garcia, Anne Gerd Granås, Benedikte Olavsén, Kjell Halvorsen, Mads Tangen

Introduksjon

Til tross for at det i mange år har vært stor oppmerksomhet og innsats knyttet til legemiddelhåndtering, både helsepolitisk og i forsknings- og utviklingsprosjekter, er det fortsatt store utfordringer knyttet til kvalitet og sikkerhet, da særlig knyttet til personer med utviklingshemming. Helsetilsynet avdekket i et landsomfattende tilsyn i 2016 at det var alvorlig svikt i legemiddelhåndteringen til denne pasientgruppen i kommunale helse- og omsorgstjenester. Hovedmålet er å utforme et rammeverk (rutiner og prosesser) som sikrer trygg legemiddelbruk og gir kvalitativt bedre tjenester til personer med psykisk utviklingshemming. Sekundære mål er at ansatte skal oppleve bedre trygghet når de jobber med medisiner, og samhandle bedre med personer som har en psykisk utviklingshemming, samt deres pårørende. Innovasjonsideen er spesifikt å utvikle/forbedre følgende:

- 1) **Legemiddelhåndtering:** Samkjøre rutiner, prosedyrer og arbeidsprosesser som ivaretar alle sider ved legemiddelbruk, legemiddelhåndtering, og kommunikasjon mellom omsorgsledd for personer med utviklingshemming.
- 2) **Legemiddelterapi:** Kartlegge forskrevne medisiner og samle kunnskap om utfordringer knyttet til medisinbruk som denne gruppen har. Basert på dette vil vi utvikle nye metoder for legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang for å kunne optimalisere medisinbruk.
- 3) **Nytt rammeverk** for trygg legemiddelbruk i miljøtjenesten.

Metode

I dette prosjektet har vi valgt en metode hvor deltakerne bidrar aktivt i forskningen underveis i samarbeid med forskere, deltakende aksjonsforskning (Baum et al., 2006). Normaliseringprosessteori benyttes som et analytisk verktøy som hjelp til å forstå og forklare de dynamiske prosessene som oppstår under implementeringen av komplekse intervensjoner og teknologiske og organisatoriske innovasjoner i helsevesenet (May et al., 2009). Skivington et al (2021) har utviklet et rammeverk for utvikling og evaluering av komplekse intervensjoner. Dette bruker vi som grunnlag for utvikling og evaluering av eget rammeverk.

Nytte- og verdipotensial

Nytte og verdipotensial for egen virksomhet ligger i det nye tverrfaglige rammeverket for optimalisering av forskrivning, håndtering og oppfølging av legemidler for personer med utviklingshemming med tilhørighet i kommunal sektor. Dette gir bedre livskvalitet til personer med psykisk utviklingshemming, og ikke minst økt kunnskap og trygghet hos personalet for at de legemidlene brukerne får virker etter hensikten. Det vil også gi bedre kvalitet på tjenesten og reduserte kostnader for bruker og kommune, og dermed bidra til helseøkonomisk gevinst. Rammeverket som kommunen utvikler kan deles med andre kommuner.

Referanser

- Baum, F., MacDougall, C., & Smith, D. (2006). Participatory action research. *Journal of Epidemiology and Community Health*, 60(10), 854-857.
- May, C. R., Mair, F., Finch, T., MacFarlane, A., Dowrick, C., Treweek, S., Rapley, T., Ballini, L., Ong, B. N., & Rogers, A. (2009). Development of a theory of implementation and integration: Normalization Process Theory. *Implementation Science*, 4(1), 1-9.
- Skivington, K., Matthews, L., Simpson, S. A., Craig, P., Baird, J., Blazeby, J. M., Boyd, K. A., Craig, N., French, D. P., McIntosh, E., Petticrew, M., Rycroft-Malone, J., White, M., & Moore, L. (2021). A new

framework for developing and evaluating complex interventions: update of Medical Research Council guidance. *BMJ*, 374, n2061. <https://doi.org/10.1136/bmj.n2061>